

УДК: 113/119:14

«ВІД ПІФАГОРА ДО ПЛАТОНА: СТАНОВЛЕННЯ ОБРАЗУ АНТИЧНОГО «КОСМОСУ»

Студ. А.О. Назарова, гр. БДі1-15

Наук. керівник ст.викл. Н.В. Пархоменко

Київський національний університет технологій та дизайну

Слово «космос» в його науковому та філософському сенсі означало «порядок» на противагу «хаосу».

Перші пояснення про космос були висловлені філософами в період античності.

Перші грецькі філософи займалися осмисленням природи, Космосу, з'ясовуючи "причини та початок" світу. Космос - субстанціона модель світу. Також були припущення, що Космос - це протилежність Хаосу.

Вчення Піфагора: теореми і основи математики, ідея кулястості Землі, її рухи, рухи зірок, ідеї про переселення душ. І найголовніше - числом можна було виразити будь-яку річ; воно приймалося гармонійним. І також космос і Всесвіт Піфагора були гармонійні.

Відстані сфер планет пропорційні й небесні тіла на сферах при русі виробляли гармонійне звучання.

Першими про обертання (навколо власної осі) Землі, сказали піфагорійці Гікетом з Сіракуз і Екфантом з Сіракуз. «Усі небесні тіла нерухомі, крім Землі, яка рухається навколо своєї осі і від цього, і виходять всі небесні рухи та явища». Ідея могла виникнути від думки про відносний рух. Але було не так: осьовий рух могло пояснити тільки одне із спостережуваних рухів, наприклад добове зоряне.

На систему світу вплинула піфагорейська ідея гармонії сфер і магії чисел (подання математичного трикутника).

Ідеї пояснення пристрої космосу використовував у своїх навчаннях давньогрецький філософ Платон. Основний принцип всього платонізму полягає в спільності окремих речей, без якої не можна мислити і нічого одиничного. Платон оповідає про космос як про прекрасне і живому тілі. Космос був абсолютним фактом, що не вимагає доказів.

Платон прийшов до висновку: головне для людської душі - наслідувати руху небесних тіл, бо вони прекрасно обертаються цілу вічність і небо завжди однаково симетрично, гармонійно, без жодного порушення.

Єдність людини і космосу не досягається в діяльності людини, воно не стає, що не твориться, а спочатку і предзадано. Космос же представляється втіленням вічного закону кругообігу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Асмус В.Ф. «Антична філософія». Москва, 1998.
2. Асмус В.Ф. «Платон». Москва, 1975.
3. Лосєв А.Ф. «Буття, ім'я, космос». Москва, 1993.
4. Рассел Б. «Історія західної філософії». Новосибірськ, 2001